

Nyhedsbrev #14
Tysk EUX/HF/HHX/HTX/STX
Nyt fra fagkonsulenten oktober 2023

Kære alle

Nu er vi kommet et godt stykke ind i skoleåret, og grundforløbet lakker mod enden, hvilket for nogle af os betyder mere luft. Her i starten af skoleåret har spørgsmålet om AI og konsekvenserne for læring og praksis fyldt meget, og det forventer jeg selvfølgelig, det fortsat vil gøre.

I slutningen af skoleåret besvarede flere af jer en evaluering af den mundtlige eksamen. Jeg kommer til at foretage en sådan næste år også, hvor jeg også vil inddrage eksaminatorenes kommentarer til, hvordan eksamen forløb. Det har flere af jer efterlyst. Jeg har præsenteret resultaterne på årsmødet i Handelsskolernes Tysklærerforening i Rostock, og jeg kommer også til at kommentere dem på årsmødet i Tysklærerforeningen for Gymnasiet & HF i Fredericia i november, og på FIP 2024.

På baggrund af sidste års erfaringer med eksamen mm. vil jeg i år i mit arbejde som fagkonsulent på hhx have fokus på skriftlighed på b- og a-niveau, og på stx have fokus på vurdering af den mundtlige præstation. Dette afspejler sig også i årets FIP-program.

I dette nyhedsbrev orienterer jeg om evaluering af den skriftlige eksamen på stx og hhx, F&A, evaluering af den mundtlige eksamen, FIP 2024 og diverse arrangementer, konferencer o.l.

Jeg ønsker jer alle en rigtig god undervisningsfri uge 42 - og måske efterårsferie.

Med venlig hilsen
Louise Ebbesen Nielsen

Fagkonsulent i tysk

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
**STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET**

Direkte tlf.: +45 30 70 31 28

E-mail: louise.ebbesen.nielsen@stukuvvm.dk

1. Evaluering af den skriftlige eksamensopgave på stx og hhx

I forbindelse med den skriftlige eksamen laver jeg hvert år en evaluering af eksamenssættene til den skriftlige eksamen. Denne evaluering ligger inden længe her:

<https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/proever-og-eksamen/tilrettelaeggelse-og-afholdelse-af-proever/evaluering-af-proever>

Da der normalt ikke er så mange, der læser dem, vil jeg sammenfatte nogle hovedpunkter her, som man kan have i baghovedet, når man underviser i skriftlighed. Hovedpunkterne baserer sig på censorernes kommentarer.

Til stx-prøven var der følgende observationer og kommentarer, der gik igen:

- Flere elever har vanskeligheder med vendinger som 'spørge' eller 'mødes'.
- Flere udelader konjunktionen 'dass' eller det relative pronomen.
- Mange bruger mange ord på at gentage introboksen, forfatter, titel mm, og i denne sammenhæng er der en stigende brug af citater. Eleverne skal med deres eget sprog gengive teksten, ikke udlægge teksten vha. citater, selvom det selvfølgelig er helt fint at bruge et par citater.
- Der er en uheldig tendens i besvarelserne til at bruge meget lange citater.
- Der er en tendens til at bruge mange chunks og formelagtige vendinger, der virker underlige sammen med upræcis sprogbrug. Det synes at være træningen til den mundtlige eksamen, der smitter af på den skriftlige.
- Mange synes at være blevet trænet i at udlægge citater i stedet for at gengive handlingen.

Kommentarerne vidner om en tendens til at bruge teknikker fra prøven i mundtlig tysk ved den skriftlige. Det er ikke tanken, at elever skal udlægge citater, når de er til skriftlig eksamen i tysk. De skal besvare pindene, idet de sammenfatter teksten i eget sprog. Det er derfor en rigtig god idé at bede eleverne læse teksten i eksamenssættet og dernæst lægge den væk, når de selv skal skrive. På den måde kan man træne eleverne i at referere teksten i eget sprog. Der er flere elever, der tager for meget fra teksten og dermed ikke producerer nok selvstændigt sprog.

Til hhx-prøven var der følgende observationer og kommentarer, der gik igen:

- mange elever har fejl i ordstilling i ledsætninger
- mange elever har fejl i kongruens
- mange elever ved ikke, hvad et led er
- mange elever mestrer ikke traditionel sætningsanalyse
- særligt dativleddene og den merkantile meddelelse volder eleverne problemer.

På baggrund af denne evaluering og min egen erfaring som censor på hhx har jeg valgt i det kommende skoleår at sætte fokus på skriftlighed på hhx.

2. F&A (Fragen und Antworten)

Autentiske tekster

Jeg får løbende spørgsmål om, hvilke tekster der er tilladte at bruge som kernestof. Hovedreglen er, at en kernestoftekst er en tysk tekst skrevet af en tysktalende til tysktalende. Man kan derfor ikke bruge tekster, der er særligt tilrettelagt mhp, at dansktalende lettere ville skulle kunne forstå dem.

3. Evaluering af den mundtlige eksamen

Jeg kommer som nævnt til at præsentere evalueringen på FIP 2024, men jeg vil her gerne afsløre top 5 over problemer set med censorerne øjne. Jeg kommer til at kommentere det nærmere på FIP, men det er klart, at vi skal disse problemer til livs, da flere af dem forholdsvis let lader sig rette op på. Jeg håber derfor meget, at vi sammen kan mindske udfordringerne for censorerne og den deraf følgende frustration i eksamenstiden.

Top 5 over problemer

1. Materialets kvalitet (manglende tilpasning af teksternes omfang, formalia, glosering mv.)
2. Spørgeteknik
3. Mangelfuld undervisningsbeskrivelse
4. Overhøring af eleven og forkert prioritering af eksamenstiden
5. Problematisk tekstvalg ift fx at kunne opfylde de faglige mål.

4. FIP 2024

Husk at melde jer til FIP 2024. Jeg håber meget, at der kommer mindst én lærer fra hver skole, da jeg bl.a. skal indsamle input til arbejdet med AI i STUK.

FIP	DATO	STED
FIP (stx/valgfag)	31.01.24	Århus Akademi
FIP (stx/valgfag)	28.02.24	Nørrebro Gymnasium
FIP (hxx)	20.03.24	IBC Kolding

Et endeligt program er på trapperne - jeg forventer at have det færdigt primo november. Et foreløbigt program kan findes på GL-Es hjemmeside <https://www.gl.org/GLE/Sider/FIP-kurser-tilmelding.aspx>.

Vi vil på FIP for stx/valgfag tale om den mundtlige eksamen, AI og så vil der være en række workshops, mens der på FIP for hxx vil være en blok om skriftlighed, noget om AI og en række workshops.

5. Nyt fra diverse organisationer, henvisninger til arrangementer, rapporter mm.

Kulturgesellschaft Århus

D. 2. november 2023 taler Dr. Rainer Moritz kl. 16.-30-18.00 om Neuerscheinungen i forbindelse med "Bücherherbst 2023". Det finder sted i Mødelokale 2, Studenterhuset, Aarhus Universitet og er gratis. Ved arrangementet vil han bl.a. præsentere Judith Hermanns "Wir hätten uns alles gesagt" og Tereza Moras "Muna oder Die Hälfte des Lebens". Sidstnævnte står også på shortlisten til Deutscher Buchpreis, som uddeles d. 16. oktober.

Nyt fra NCFE

Fra 1. februar 2024 vil det ikke længere være muligt at søge puljemidler til projekter. Det gælder både projekter over og under 200.000. Det vil dog fortsat være muligt at søge netværksmidler, der har fokus på det strategiske arbejde med fremmedsprog. Der vil komme en opdatering om dette, men

ønsker man at søge netværksmidler, anbefaler NCFE, at man tager kontakt til NCFE. NCFE's stateghjemmeside opdateres derudover først i det kommende år.

Rapporten *Elevperspektiver på fremmedsprog fra grundskole til gymnasium - en motivations- og barriereanalyse* udkommer umiddelbart efter efterårsferien.

NCFE inviterer først i det nye år til interessentmøder rundt omkring i landet igen, ligesom NCFE gjorde ved centrets start. Denne gang primært med deltagere fra de over 100 udviklingsprojekter, NCFE har støttet.

Tysk fredag på KU

KU arrangerer en række tyskfaglige foredrag. Det er gratis at deltage og åbent for alle. Se her: <https://engerom.ku.dk/kalender/kalender/2023/tysk-fredag-efteraar/>